

større del af ejerskabet til Nordpolen. Det er naturligtvis relevant nok, men det er ikke den form for forskningsindsats, jeg taler om.

I 2007 og 2008 er det internationalt polarforskningsår. Målet med dette initiativ er at udforske nye videnskabelige grænseområder og øge forståelsen af de polare processer og deres samspil med det globale system. Desuden ønsker man at tiltrække en ny generation af polarforskere og øge interessen for polarforskning blandt skoleelever og i samfundet generelt. Der foreligger allerede nu flere hundrede projektforslag fra 35 nationer til det år, og som formanden for Den Danske Nationalkomité for Det Internationale Polarår, Dorte Dahl-Jensen, har sagt, er forskningsinstitutionerne og de interesserede instanser uden for denne borgs mure nu mobiliseret og i en venteposition for at sikre, at de danske ønsker fremmes, og at landet lægger sig i den rette position. Men da projekterne i mange tilfælde kræver en lang forudgående logistisk forberedelse, er det nødvendigt at få afklaret den overordnede finansieringsramme allerede ved begyndelsen af finansåret 2006.

Hvis Danmark skal være med i dette nye forskningsmæssige kvantespring, må der afsættes tilstrækkelige midler til aktiviteterne allerede i den førstkommende finanslov, siger fru Dorte Dahl-Jensen. Med andre ord: Det er nødvendigt allerede i det foreliggende finanslovsforslag at indsatte et tilstrækkeligt stort beløb for de næste 2 år øremærket til det internationale polarforskningsår og dets projekter. Det kan ganske enkelt ikke være rigtigt, at Danmark tror, at dette nye initiativ kan klares gennem den almindelige konkurrencebetonede ansøgningskamp om de to forskningspuljer, der er afsat til alt og alle inden for forskningen i Danmark.

Kl. 17.15

Dette understreges desuden af, at de nordiske samarbejdsministre under deres møde i Grønland besluttede at iværksætte et nyt nordisk samarbejdsprogram omkring Arktis med fokus på den globale opvarmning.

Jeg vil i den forbindelse ikke undlade at påpege nødvendigheden af at koordinere og udvikle den arktiske viden, som opsamles på universiteterne i de lande, der samarbejder under Arktisk Råd, som Danmark for øvrigt var en af initiativtagerne til – en nødvendighed, som for længst er erkendt af alle de andre lande i samarbejdet. De støtter nemlig alle aktivt det virtuelle arktiske universitet, Uarctic.

Uarctic er en netbaseret koordinering af alle forelæsnings- og undervisnings om arktiske forhold, der gives på de mest velrenommerede universiteter i USA, i Canada og i Rusland samt i de skandinaviske lande. Alle disse lande støtter Uarctic økonomisk, mens det stadig ikke er indarbejdet i den danske finanslov.

Det er mit håb, at det efter de forsøg, jeg har gjort i de forrige år, nu langt om længe får en bedre skæbne, og at politikerne herinde klart forstår, at forslaget om at sætte Uarctic på finansloven handler om Danmarks fremtid og Danmarks adgang til den mest moderne arktiske viden, og at det ikke handler om Grønland.

Det er altså helt nødvendigt, at den danske regering både ideologisk og økonomisk forholder sig ganske anderledes konstruktivt til sine fremtidige relationer til det arktiske område, for der er næppe tvivl om, at Danmarks fremtid i Arktis mere end noget andet sted ligger inden for det forskningsmæssige og vidensudviklende samarbejdsområde.

Mens både Færøerne og Grønland ønsker en stadig større grad af selvstændighed på næsten alle områder, er netop forskningen i Arktis og udviklingen i arktisk viden og arktisk teknologi et af de områder, hvor vi klart ønsker et forstærket samarbejde med Danmark også fremover, uanset den øvrige politiske udvikling.

Danmarks fremtid som nøglespiller i det arktiske område ligger ikke længere hos domstolen i Haag eller som flådemagt omkring Hans Ø. Danmarks fremtid i det arktiske rum, hvis Danmark overhovedet ønsker en sådan fremtid, ligger i virkeligheden inden for det univers, der i dag afspejles af Dansk Polarcenter, og i en fremtidig videnskabelig megainsats i det arktiske område med henblik på at udvikle såvel den danske som den grønlandske og ikke mindst den globale viden om de forandringer, der i disse år med så foruroligende hast spredt sig i form af regn, orkan, tørke og tøvejr på de mest uventede steder på kloden og truer så vel livet som verdens økonomi.

Danmark kan yde et helt enestående bidrag til at sikre verden en bedre viden og dermed et bedre beredskab mod de klimatiske katastrofer, vi ser i dag. Men det kræver, at den arktiske forskning får sin egen plads på finansloven i et omfang, der muliggør de intentioner, som netop formanden for Den Danske Nationalkomité for Det Internationale Polarår har udtrykt.

Det er et spørgsmål om en ny prioritering, en bedre prioritering, en rigtig prioritering. Get